

Tlač a informácie

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 33/08

22. máj 2008

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-499/06

Halina Nerkowska/Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Koszalinie

ČLENSKÝ ŠTÁT NESMIE ODMIETNUŤ VYPLÁCANIE INVALIDNÉHO DÔCHODKU POSKYTOVANÉHO CIVILNÝM OBETIAM VOJNY ALEBO REPRESIÍ, LEN Z TOHO DÔVODU, ŽE OPRÁVNENÝ JE USADENÝ V INOM ČLENSKOM ŠTÁTE

Taká požiadavka bydliska na území daného štátu, ako je upravená poľskou právnou úpravou, je neprimeraná.

Pani Nerkowska, ktorá je poľskou štátnou príslušníčkou, sa narodila v roku 1946 na území dnešného Bieloruska. Potom ako stratila svojich rodičov, ktorí boli na základe súdneho rozhodnutia deportovaní na Sibír, bola aj ona sama deportovaná v roku 1951 do bývalého ZSSR, kde žila v ťažkých podmienkach. V roku 1957 sa vrátila do Poľska. V roku 1985 opustila Poľsko a natrvalo sa usadila v Nemecku.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Koszalinie (úrad sociálneho zabezpečenia, pobočka v Koszalinie) zamietol pani Nerkowskej vyplácanie invalidného dôchodku, hoci nárok naň jej bol už skôr priznaný z dôvodu poškodenia zdravia, ktoré utrpela počas deportácie, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že nemala svoje bydlisko na území Poľskej republiky.

Pani Nerkowska napadla toto rozhodnutie na vnútroštátnom súde, pričom tvrdila, že vzhľadom na vstup Poľskej republiky do Európskej únie, nemôže jej súčasné bydlisko predstavovať prekážku vyplácania tejto dávky.

Sąd Okręgowy w Koszalinie (Okresný súd v Koszalinie), ktorému bola vec predložená, sa pýta Súdneho dvora Európskych spoločenstiev, či právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov, ktoré občanom Európskej únie zaručuje Zmluva o ES, bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, akou je poľská právna úprava¹, ktorá podmieňuje vyplácanie dôchodku poskytovaného civilným obetiam vojny alebo represíí splnením podmienky bydliska oprávnenej osoby na území daného štátu.

¹ Zákon z 29. mája 1974 o sociálnom zabezpečení vojnových a vojenských invalidov a ich rodín (Dz. U z 2002, č. 9, položka 87), v znení zmien a doplnení, a zákon z 24. januára 1991 o komatantoch a niektorých osobách, ktoré sú obeťami vojnových represíí a represíí povojnového obdobia (Dz. U č. 17, položka 75).

Súdny dvor predovšetkým pripomína, že za súčasného stavu vývoja práva Spoločenstva patrí dávka, ktorej cieľom je odškodniť civilné obeť vojny alebo represii za utrpenú psychickú alebo telesnú ujmu, do právomoci členských štátov. Členské štáty však musia túto právomoc vykonávať pri súčasnom dodržiavaní práva Spoločenstva, najmä ustanovení Zmluvy týkajúcich sa práva slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov, ktorá je priznaná každému občanovi Únie.

Súdny dvor ďalej zdôrazňuje, že možnosti, ktoré Zmluva otvára v oblasti voľného pohybu, by nemohli mať plný účinok, ak by štátneho príslušníka členského štátu mohli od ich využitia odradiť prekážky vytvorené právnou úpravou jeho štátu pôvodu, ktorá penalizuje skutočnosť, že tieto možnosti realizoval. V dôsledku toho **poľská právna úprava**, ktorá niektorých štátnych príslušníkov znevýhodňuje len z toho dôvodu, že realizovali svoju slobodu pohybu a pobytu na území iného členského štátu, **predstavuje obmedzenie slobôd priznaných Zmluvou o ES** každému občanovi Únie.

Také **obmedzenie výkonu slobôd štátnych príslušníkov môže byť odôvodnené len vtedy, ak sa zakladá na objektívnych hľadiskách všeobecného záujmu**, ktoré nezávisia od štátnej príslušnosti dotknutých osôb a **sú primerané cieľu**, ktorý legitímne sleduje vnútroštátne právo.

Súdny dvor sa domnieva, že tak vôľa zabezpečiť existenciu **väzby** medzi spoločnosťou dotknutého členského štátu a oprávneným na dávku, ako aj potreba overiť, či oprávnený stále **spĺňa podmienky na jej priznanie, predstavujú objektívne hľadiská všeobecného záujmu**, na základe ktorých je možné odôvodniť predmetné obmedzenia.

V každom prípade však skutočnosť, že daná osoba má na jednej strane štátnu príslušnosť členského štátu, ktorý poskytuje uvedenú dávku, a na druhej strane žila v tomto štáte viac ako dvadsať rokov, môže stačiť na vytvorenie väzby medzi týmto štátom a oprávneným na túto dávku. Za týchto okolností **musí byť požiadavka bydliska počas celého obdobia vyplácania tejto dávky považovaná za neprimeranú**, keďže ide nad rámec toho, čo je nevyhnutné na zabezpečenie takej väzby.

Okrem toho sledovaný cieľ, podľa ktorého je potrebné overiť, že oprávnený na invalidný dôchodok stále spĺňa podmienky na jeho priznanie, môže byť dosiahnutý inými prostriedkami, ktoré by boli rovnako účinné, hoci by boli menej obmedzujúce.

Súdny dvor teda rozhodol, že **právo Spoločenstva bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, akou je poľská právna úprava v tejto veci.**

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

Jazyky, ktoré sú k dispozícii: ES, CS, DE, EL, EN, FR, IT, HU, PL, SK, SL

Úplné znenie rozsudku sa nachádza na internetovej stránke Súdneho dvora:

[C-499/06](#)

Vo všeobecnosti je znenie na internete prístupné v deň vyhlásenia rozsudku od 12. hodiny SEČ.

Podrobnejšie informácie Vám môže poskytnúť pán Balázs Lehóczki

Tel.: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028